

MODŘÍN OPADAVÝ

Z

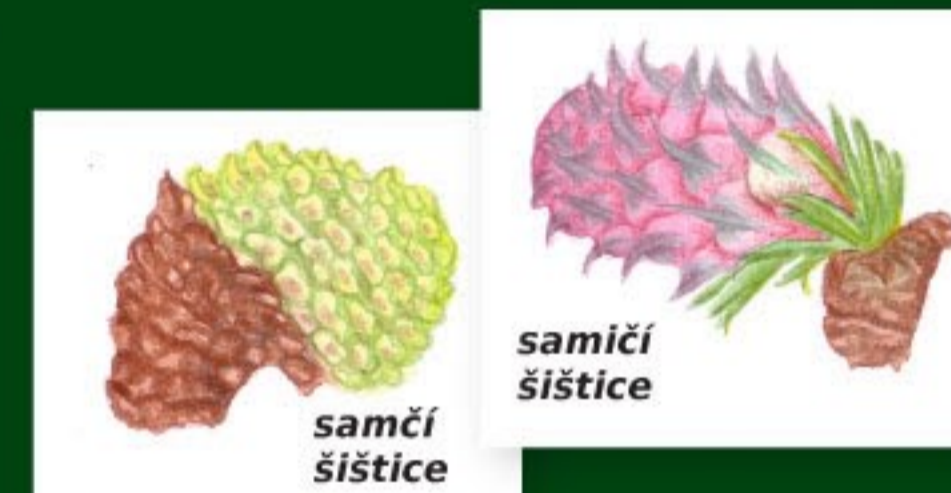

Na podzim poznáme modřín opadavý v krajině už zdaleka. Ještě než jeho jehlicovité **listy opadají**, zbarví se do zlatožluta, a tak jsou koruny modřínů v jehličnatých i smíšených lesích velmi nápadné. Přirozeně u nás kdysi rostl jen v Jeseníkách. Pro své dřevo a krásný vzhled byl lidmi rozšířen do mnoha lesů a parků. Vyhovuje mu **vlhká půda**, do které hluboko zapouští kořeny, ale zároveň potřebuje **dostatek světla**, proto svou korunou přerůstá nad okolní stromy.

Modřín bývá statný strom s rovným kmenem a vysoko nasazenou korunou. Na povrchu rozpukaná borka se destičkovitě se odlupuje. Ze silných větví visí dolů tenké větvičky. Na nich vyrůstají **jehlice** uspořádané **ve svazečcích**. Na jaře světle zelené, později tmavnou a na podzim zežloutlé opadávají. V květnu vytváří modřín žluté samčí šištice a červené šištice samičí, které v témže roce dozrávají. Na jaře příštího roku se mírně otevrou a vypadávají z nich **křídlatá semena**. Prázdné šišky na zem opadávají i s částmi větviček.

Modřínové **dřevo** má vynikající vlastnosti. Je **pevné, pružné** a též velmi **trvanlivé**. Dobře odolává povětrnostním podmínkám, pod vodou ztvrdne a vydrží mnoho let. Těchto vlastností se využívá hlavně **ve stavebnictví**. Dříve se z něj vyráběly vodovodní roury, lodě, střešní šindele nebo se používalo na základy mostů. Pro své **červenohnědé zbarvení** a strukturu je velmi žádané pro výrobu nábytku, zábradlí nebo dřevěného obložení stěn.

Modřín je nerozlučně spjat s výskytem **klouzku sličného**. Jeho **podhoubí** prorůstá kořenovým systémem stromu, který díky houbovým vláknům z půdy snadněji získává vodu. Modřín hojně porůstají **lišejníky**, po bouři nacházíme pod stromy opadané větvičky, které jsou lišejníky celé pokryté. Smec obecný s oblibou vytlouká své paroží na mladých modřínkách, čímž značně poškozuje jejich borku, a někdy dokonce může dojít k zničení celého stromku.

Na pasekách, kde byl vzrostlý les najednou vykácen, můžeme mezi okolními pařezy spatřit osaměle rostoucí modřín - takzvaný **výstavek**. Modřín se zde ponechává stát pro svou **světlomilnost**. Šištice a mladé jehlice modřínů jsou častou potravou veverek. Modřín poměrně dobře **odolává chorobám**, dřevokazným houbám i býložravým živočichům.

- 1 klouzek sličný
- 2 krajník pižmový
- 3 obalec modřínový
- 4 mlynářik dlouhoocasý
- 5 smec obecný
- 6 veverka obecná

Chceš vědět víc?
Podívej se na webové stránky!

Vysvětli lesnické rčení, že modřín má patu ve stínu a hlavu na slunci.
Který další jehličnan také dává přednost slunným místům?

Jakou barvu má borka modřínu? Má stejnou barvu na povrchu odlupujících se destiček i uvnitř? Porovnej šišky modřínu se šiškami ostatních jehličnanů.
Odhadni nebo spočítej, kolik jehlic je obvykle v jednom svazečku.

Které jiné dřevo má podobné vlastnosti? Z modřínu se také získávají vonné látky, tzv. terpentýny. Co je jejich zdrojem?

Uved' nějaký další strom, který také žije ve vzájemném soužití s houbou.
Zjisti, zda patří klouzek sličný mezi jedlé houby. Má pod kloboukem lupeny nebo rourky? Mohou lišejníky existovat i bez stromu, nebo stejně jako jmelí odebírají živiny jiné rostlině?

Napadne tě, jaký mají modřínové výstavky význam pro další vývoj lesa na pasece? Jaké jsou přirozené složky potravy veverky obecné? Jakým nabízeným krmivem bychom naopak veverce uškodili? Které dřeviny snadno podléhají nepřízní počasí, nevhodné půdě či napadení jinými organismy?

Co jsme se dozvěděli nového?

šindel - úzké štípané prkénko sloužící k pokrývání střech
výstavek - jednotlivý vzrostlý strom ponechaný na pasece
vytloukání paroží - smec se zbavuje odumřelé pokožky na paroží otíráním o stromy